

Nr 363.

Av herr **Osberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till fåravelns befrämjande.

I statsverkspropositionen punkt 54 föreslår Kungl. Maj:t att för budgetåret 1933/1934 under nionde huvudtiteln anvisas för fåravelns befrämjande ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

Till grund härför ligga de direktiv, som den av Kungl. Maj:t den 19 april 1932 tillsatta särskilda s. k. granskningsnämnden givit kungl. lantbruksstyrelsen vid dess utformande av riksdagspetita för innevarande år.

De av Kungl. Maj:t hos riksdagen sålunda äskade medel vore jämlikt statsverkspropositionen avsedda att användas till:

priser för baggar tillhöriga baggföreningar	kronor 3,000
resor för premiering och stamboksföring	» 2,800
upprätthållande av fåravelsstationer i Norrland och Dalarna	» 1,200
<hr/>	
kronor 7,000.	

Av dessa 7,000 kronor beräknas 4,000 kronor såsom reservation från anslaget till fåravelns befrämjande budgetåret 1932/1933.

Kungl. Maj:ts förslag skulle sålunda innebära, att baggar tillhöriga andra än baggföreningar blevo utan pris eller understöd i någon form. Dock hava dylika baggar alltifrån den med statsmedel understödda fårpremieringens början år 1918 jämnställts med föreningsbaggarna ifråga om storleken av det pris, som utgått av statsmedel per bagge. Däri har förvisso legat ett erkännande åt dessa baggars betydelse, och är denna betydelse ännu i dag oförminskad. Då fåraveln är mindre utbredd än annan djuravel samt fårägarna ofta boende på stort avstånd från varandra, föreligger icke samma möjlighet inom fåraveln som inom annan djuravel att få till stånd en för-
ening med ändamål att fylla det lokala baggbehovet (s. k. baggförening). På grund härav ha statsmakterna hittills ansett åsyftade enskilda baggar fylla en viktig uppgift och vara förtjänta av de penningpris, varmed staten velat stimulera till en ökad och förbättrad fåravel och ullproduktion. En garanti för att de med penningpris belönade enskilda baggarna kommit till allmän nytta har bjudits därigenom, att med uppbärande av dylikt pris följer skyldighet för baggägaren att upplåta baggen till betjänande av andra tackor än hans egna. Enligt premieringsnämndernas inom riket samstämmiga åsikt har premieringen av baggar i enskild ägo med tillhörande penningpris varit av synnerligen stor betydelse för vår fåravels utveckling.

Under år 1931 premierades enligt kungl. lantbruksstyrelsens berättelse för sagda år 444 enskilda baggar. Av dessa tilldelades 111 medalj, vadan återstä 333, för vilka penningpriser utgingo. Största antalet premierade

enskilda baggar förekom enligt samma berättelse: i Gotlands län 72 stycken, i N. Kalmar län 45 stycken, i Östergötlands län 34 stycken, i Göteborgs och Bohus län 14 stycken o. s. v. Dessa och flera andra län bli starkt lidande av den beskärning av premieringen, som Kungl. Maj:ts proposition innebär, och icke minst gäller detta de på fårskötsel starkt inriktade N. Kalmar och Gotlands län. Det är fara värt, att den hittills framåtgående fåraveln därstädes kommer att gå tillbaka. Största delen av dem, som innehava dessa enskilda baggar, vilka erhålla penningpris, äro mindre jordbrukare.

Kungl. lantbruksstyrelsen har i sitt yttrande till Kungl. Maj:t erkänt nyssnämnda del av statsåtgärderna för fåravelns befrämjande såsom betydelsefull och finner beklagligt, om ett uppehållande av denna verksamhet ej skulle vara genomförbart. Alternativt räknar lantbruksstyrelsen med penningpriser av samma storlek till enskilda baggar som till föreningsbaggarna, nämligen av statsmedel, 30 kronor för I, 20 kronor för II och 10 kronor för III pris.

Någon minskning av priset per enskild bagge kan möjligen ifrågasättas, förslagsvis 25 kronor för I, 15 kronor för II och 10 kronor för III pris, sistnämnda oförändrat då detta pris redan är synnerligen lågt. Kungl. Maj:t har, sedan lantbruksstyrelsen uttalat sig i sådan riktning, föreslagit, att penningpris för föreningsbagge skulle utgå endast det år baggen köpes, alltså blott en gång till samma djurägare. Om samma förfarande tillämpas beträffande de enskilda baggarna och dessas antal med ledning av ovanstående beräknas till 350 per år, samt om vidare halva detta antal beräknas nyanskaffat varje år, så skulle 175 dylika baggar kunna tilldelas penningpris. Beräknas penningpriserna, såsom ovan nämnts, till resp. 25, 15 och 10 kronor per bagge, så kommer penningpriset i medeltal att uppgå till 17 kronor per bagge. För 175 baggar gör detta 2,975 kronor, eller i avrundat tal 3,000 kronor.

Under åberopande av det anförda få undertecknad alltså föreslå,

att riksdagen för budgetåret 1933/1934 under nionde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag, utöver det av Kungl. Maj:t begärda, av 3,000 kronor för premiering av baggar tillhöriga andra än baggföreningar.

Stockholm den 21 januari 1933.

Oscar Osberg.